

Про діяльність педагогічного колективу з профілактики підліткової злочинності (Ласько Н.Ф.)

Формування людини, як відомо, починається з дитинства. В молоді роки закладається основа не тільки відповідних знань, але й норм поведінки, звичок, потреб особи. Виховання молодого покоління - це виховання майбутнього кожної держави, і майбутнє залежить не тільки від рівня професійної підготовки цього покоління, але й від його моральних якостей.

Нестача спілкування, емоційна незадоволеність, яку діти нерідко відчують у власних родинях, потреба у належності до референтної групи, можуть бути частково компенсовані уважним, доброзичливим ставленням педагогів та працівників органів юстиції, внутрішніх справ під час проведення правового виховання дітей. Комфортне почування в школі, де дитина проводить значну частину свого часу, є умовою її успішної соціалізації.

Сьогодні надто актуальною виступає проблема зростання правопорушень серед молоді. Профілактика правопорушень неповнолітніх є передусім проблемою педагогічною, бо вона пов'язана з вирішенням певного кола виховних завдань. Тому в цій справі особливе місце має зайняти рання профілактика, яка має розпочинатися вже з дитячого садка й початкових класів школи, коли закладаються основи характеру, ставлення до оточуючих, поведінки в побуті.

Одним із напрямів у боротьбі зі злочинністю взагалі та злочинністю неповнолітніх зокрема є профілактична діяльність.

Профілактика правопорушень серед неповнолітніх в Україні проводиться зусиллями соціально-психологічних служб, педагогів, співробітників соціальних служб, служб у справах неповнолітніх, працівниками правоохоронних органів. За допомогою координаційно-методичної ради з правової освіти населення налагоджена співпраці між різними суб'єктами профілактики, у застосуванні переважно групових та масових форм роботи та приділяється неналежна увага до інтерактивних методів (тренінгів, рольових ігор тощо), які сприяють кращому засвоєнню інформації дітьми.

Загалом, під профілактикою правопорушень розуміють діяльність державних органів і громадськості, що має системний характер як за комплексом заходів, так і за колом суб'єктів, які її здійснюють, спрямовану на недопущення виникнення, усунення, послаблення або нейтралізацію причин та умов злочинності, окремих її видів та конкретного злочину .

Отже, серед ключових чинників ризику щодо можливості скоєння злочинів неповнолітніми можна назвати такі: недостатній рівень правосвідомості та правових знань; брак організованої системи дозвілля; вживання алкогольних та наркотичних речовин; низький рівень правових знань батьків та недостатня увага з їхнього боку до виховання тощо. Відповідно до чинників ризику можна визначити напрями профілактики правопорушень.

Напрями, форми та методи профілактики.

Проблему профілактики правопорушень серед дітей розглядають переважно як частину педагогічної діяльності, зокрема, у межах навчальних закладів. Проте вищенаведені причини правопорушень вказують, що для подолання злочинності серед неповнолітніх виховної роботи лише в межах навчальних закладів недостатньо.

Заходи правового виховання, спрямовані на профілактику правопорушень, можна розподілити на такі напрями:

- надання правових знань педагогами під час викладання певних предметів;
- проведення вікторин, тематичних уроків (для молодших школярів);
- зустрічі з працівниками правоохоронних органів, які можуть відбуватися за місцем навчання дітей або за місцем роботи правоохоронців.

Головними напрямками профілактики правопорушень серед неповнолітніх можна вважати: правове виховання, організація дозвілля, профілактика вживання алкоголю та наркотиків.

Отже, враховуючи вищесказане, у нашій школі налагоджена робота по профілактиці правопорушень. зокрема: функціонує шкільна комісія по профілактиці правопорушень.

На педагогічній раді затверджено **Комплексний план роботи комісії по роботі з учнями, схильними до правопорушень.**

Основними завданнями щодо роботи з попередження правопорушень і злочинності, запобігання дитячій бездоглядності є:

- забезпечення виконання національних, державних та регіональних програм стосовно питань профілактики правопорушень та злочинності, запобігання дитячій бездоглядності;
- розроблення і запровадження ефективних форм роботи з попередження правопорушень і злочинності, профілактики дитячої безпритульності і бездоглядності;
- застосування ефективних форм соціальної підтримки дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- продовження співпраці школи з відповідними структурними підрозділами виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, громадськими організаціями;
- проведення правоосвітньої роботи з учнівськими колективами та батьківською громадськістю;
- здійснення контролю за відвідуванням учнями навчальних занять, охопленням учнів позашкільною освітою, організацією дозвілля;
- здійснення соціально-психологічного супроводу дітей, схильних до скоєння злочинів та правопорушень.

Для забезпечення виконання поставлених завдань у школі :

1. Налагоджено тісний зв'язок з органами місцевого самоврядування, дільничним, службою у справах дітей Ужгородської РДА та Центром соціального захисту дітей, сім'ї та молоді щодо подолання бездоглядності та безпритульності серед дітей, попередження злочинності в молодіжному середовищі, формування здорового способу життя.
2. Педагоги школи застосовують різноманітні форми та методи профілактики, окрім лекцій та бесід, які передбачають пасивне сприйняття інформації, використовують диспути, дискусії, вікторини, які активніше залучають слухачів, а також інтерактивні методи подання інформації (тренінги, сюжетно-рольові ігри, вправи).
3. Розробляють та впроваджують програми, які організовують дозвілля підлітків- екскурсії, походи в кінотеатри, пікніки, різноманітні квести.

4. Залучають військовослужбовців до спільних заходів дозвілля дітей (спортивних змагань, конкурсів, днів здоров'я, День ЦЗ) з метою ознайомлення з роботою правоохоронних органів та служби у лавах Збройних Сил.

5. Проводяться різноманітні заходи, де діти можуть спробувати себе у ролі волонтера. такі заходи сприяють виробленню лідерських якостей.

6. Проводяться заходи з правової освіти фахівцями та за методикою «рівний-рівному» - самими неповнолітніми. Зокрема, проведено цикл заходів для учнів 5-11 класів "Скажи булінгу - ні!", які, за сприяння педагога-організатора провела голова учкому школи Юрчук Діана.

7. Велика увага приділяється педагогами для формування здорового способу життя підростаючого покоління. Зокрема

- На уроках ОЗ діти удосконалюють життєві навички
- На виховних годинах знайомляться що таке шкідливі звички, як їм протистояти
- Проводяться тренінгові заняття на тему «Медіаграмотність. Кібербезпека. Протидія торгівлі людьми. Як протидіяти сексуальному насильству».
- Лікарі сімейної амбулаторії та представники неурядових організацій розповідають учням про небезпечні інфекції, соціальні хвороби, шляхи зараження та вчать, як уникнути небезпечних захворювань.

8. Адміністрацією школи створено освітнє середовище, спрямоване на розвиток дитини, її талантів, розумових і фізичних здібностей – у школі функціонують різноманітні гуртки, діти займаються на сільському стадіоні та в клубі.

- Налагоджено інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами
 - Учні можуть здобувати освіту екстернатно
- Вчителі займаються естетичним розвитком дітей – відбуваються походи в театри, кіно, концерти. Учні відвідують танцювальні та вокальні студії у школі та за межами - у Падіюні, сільському клубі, музичних школах.

9. Питання про правове виховання систематично розглядається на педрадах та нарадах при директорові. Назначені відповідальні особи, до яких, відповідно до посадових обов'язків, можуть звертатися учасники освітнього процесу для

оперативного вирішення питань, що стосуються збереження життя чи здоров'я, а також захисту прав та інтересів дитини;

10. Поновлено банк даних про дітей, які проживають у сім'ях, де батьки або особи, що їх замінюють, не займаються належним вихованням дітей.

11. Проводяться перевірки додержання учнями режиму роботи школи та правил для учнів. Батькам дітей, які пропустили заняття без поважної причини на протязі п'яти днів, направляються листи – попередження, а у відділ освіти – акти про невідвідування.

12. На педрадах та нарадах при директорові розглядаються питання попередження правопорушень та злочинності, проводяться психолого-педагогічні семінари «Як працювати з дітьми з девіантною поведінкою».

13. Психологом школи розроблено рекомендації для класних керівників «Про роботу з батьками щодо попередження правопорушень серед дітей та учнівської молоді» та «Про роботу на уроках з дітьми з девіантною поведінкою»

14. Згідно річного плану роботи школи проводяться засідання шкільної комісії по попередженню правопорушень, на які запрошують батьків важковиховуваних учнів.

15. Учні школи беруть участь у спортивних змаганнях, Днях здоров'я, в гуртках по туризму, футболу.

16. Проводяться різноманітні заходи:

- виховні години з метою інформування дітей шкільного віку про захист від захворювання на ВІЛ/СНІД
- тиждень правових знань, під час якого вчителі права та класні керівники проводять відкриті уроки, відкриті виховні години, конкурси, вікторини на тему «Чи знаєш ти свої права?»
- Всесвітній день боротьби зі СНІДом на тему «Захисти себе від ВІЛ/СНІД», під час якого перед дітьми виступають представники районного відділення Червоного Хреста та лікарі сімейної амбулаторії с.Сторожниця з профілактичними бесідами
- проводяться конкурси, спортивні змагання, фестивалі, інші позакласні заходи для учнівської молоді з метою пропаганди здорового способу життя

Проект рішення.

Для покращення профілактичної роботи учнів з девіантною поведінкою потрібно продовжувати:

1. Вивчати особистість школяра, його житлово-побутові умови. Аналізувати соціально-психологічні зв'язки учнів, їхнє оточення за місцем проживання - постійно (класні керівники)
2. Здійснювати діагностику характерологічного типу учнів. Скласти психологічну характеристику - щорічно (психолог)
3. Для протидії булінгу досліджувати психологічну атмосферу в класній групі (соціометрія) (протягом року, психолог).
4. Вивчати інтереси учнів, їх зайнятість у позакласний час (протягом року, ЗДВР, класні керівники).
5. Класним керівникам ознайомлюватися з новітніми методиками роботи з важковиховуваними учнями, неблагополучними сім'ями (протягом року, заступники директора).
6. На засіданні МО класних керівників заслуховувати й аналізувати роботу з учнями групи ризику (постійно, голова МО).
7. Залучати учнів групи ризику до суспільно-корисної праці, громадської роботи (протягом року, класні керівники).
8. Залучати учнів групи ризику до участі в роботі гуртків та спортивних секцій (класні керівники, педагог-організатор, ЗДВР)
9. Проводити просвітницьку роботу по недопущенню вживання алкоголю та наркотиків серед учнівської молоді. алкоголізму та наркоманії серед неповнолітніх
10. Продовжувати діяльність, спрямовану на підтримку змістовного дозвілля, виховання нетерпимого ставлення до шкідливих звичок.
11. Проводити роз'яснювальну роботу серед батьків, громадськості про недопустимість паління і вживання наркогенних речовин у присутності дітей.